

VESILIIKENTEEN SÄÄDÖKSET

Lainsäädäntöä on seurattu

26.2.2026 julkaistuun Suomen säädöskokoelman numeroon 129/2026 saakka.

Valtiosopimuksia on seurattu

9.2.2026 julkaistuun Suomen säädöskokoelman sopimussarjan sopimusnumeroon 7/2026 saakka.

© Edilex Lakitieto Oy

Kansi ja taitto: Aste Helsinki Oy / Tiina Lahdelma
Kannen kuva: istockphoto.com / onepony

Kustantaja: Edilex Lakitieto Oy
lakitieto.edilex.fi

ISBN 978-951-37-9529-0

Anna palautetta kirjasta: toimitus.edilex.kustannus@almamedia.fi

Painopaikka: Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2026

SISÄLLYS

Esipuhe	ix
---------------	----

1 YLEISTÄ

Meriteiden säännöt

Yleissopimus kansainvälisistä säännöistä yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972	1
Kansainväliset säännöt yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972	3
I osasto Alusten toiminta kaikissa näkyvyysolosuhteissa	4
II osasto Toistensa näkyvissä olevien alusten toiminta	7
III osasto Alusten toiminta näkyvyyden ollessa rajoitettu	8

Vesiliikennelaki sekä veneiden rekisteröinti, turvallisuus, päästövaatimukset ja polttoainemaksut

Vesiliikennelaki 19.6.2019/782	23
1 luku Yleiset säännökset	23
2 luku Vesiliikenteen säännöt ja vesiliikenteen ohjaamisen periaatteet	25
3 luku Vesillä liikkumista koskevat erityiset pätevyysvaatimukset	31
4 luku Vesiväylien merkitseminen ja vesiliikenteen ohjaaminen	32
5 luku Kiellot ja rajoitukset sekä luvat kilpailuihin ja harjoituksiin	45
6 luku Vesikulkuneuvoja ja niiden varusteita koskevat vaatimukset	47
7 luku Vesikulkuneuvojen rekisteröinti	48
8 luku Vesiliikenne rikos ja vesiliikenne rikkomukset	51
9 luku Erinäiset säännökset	53

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in määräys: Vesikulkuneuvon rekisteröinti

Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista 30.12.2015/1712	59
1 luku Yleiset säännökset	59
2 luku Tuotteiden vaatimusten mukaisuus	62
3 luku Toiminnan harjoittajien ja yksityisten maahantuoja jien velvollisuudet	63
4 luku Ilmoitetut laitokset	66
5 luku Markkinavalvonta	69
6 luku Erinäiset säännökset	70

Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Huviveneiden turvallisuus ja päästövaatimukset ...

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in määräys:	
Vesikulkuneuvojen varusteet ja merkkikuviot	88
Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta 21.12.2007/1307	89

2 MUITA VESILIIKENNESÄÄDÖKSIÄ

Merilaki 15.7.1994/674; otteita	95
1 luku Alusta koskevat yleiset säännökset	95
6 luku Aluksen päällikkö	97
7 luku Yleiset säännökset vastuusta	100
8 luku Aluksen yhteen törmäyksen aiheuttama vahinko	101

9 luku	Yleiset säännökset vastuun rajoittamisesta	102
10 luku	Vastuu öljyvahingosta	106
10 a luku	Vastuu aluksen polttoaineen aiheuttamasta pilaantumisvahingosta	110
16 luku	Meripelastus	113
16 a luku	Merivahingonlaskijan tehtävät, päätöksenteko ja korvaukset	117
17 luku	Haveri	119
18 luku	Päiväkirjat, meriselitys ja katsastus	120
20 luku	Rangaistussäännökset	126
24 luku	Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	129
Rikoslaki 19.12.1889/39; otteita.		131
23 luku	Liikennerikoksista	131
48 luku	Ympäristörikoksista	134
48 a luku	Luonnonvararikoksista	135
Meripelastuslaki 30.11.2001/1145		135
Laki Suomen lipusta 26.5.1978/380		144
Asetus huviveneiden ja huvialusten lipuista 18.3.1983/292.		145
Merenkulun ympäristönsuojelulaki 29.12.2009/1672		146
1 luku	Yleiset säännökset	146
2 luku	Aluksista aiheutuvien öljypäästöjen ehkäiseminen	152
2 a luku	Haitallisten ja vaarallisten lastien siirtäminen sekä polttoaineen toimittaminen aluksesta toiseen	154
3 luku	Öljypäästömaksu	156
4 luku	Aluksista aiheutuvien haitallisten nestemäisten aineiden päästöjen ehkäiseminen	158
5 luku	Aluksista aiheutuvien käymäläjätevesipäästöjen ja harmaan veden päästöjen ehkäiseminen	160
6 luku	Aluksista aiheutuvien kiinteän jätteen päästöjen ehkäiseminen	162
7 luku	Aluksista aiheutuvan ilman pilaantumisen ehkäiseminen	164
7 a luku	Alusten energiatehokkuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	168
7 b luku	Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen mukaiset seuraamusmaksut	171
8 luku	Aluksen tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevat muut Suomea sitovat kansainväliset velvoitteet	171
8 a luku	Aluskierrätys	174
9 luku	Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa	175
10 luku	Jätteiden jättäminen satamaan	178
11 luku	Aluksen päällikön velvollisuudet vaaratilanteessa	181
12 luku	Valvonta ja hallintopakko	181
13 luku	Erinäiset säännökset	186
Valtioneuvoston asetus merenkulun ympäristönsuojelusta 28.1.2010/76		194
1 luku	Yleiset säännökset	194
2 luku	Aluksista aiheutuvien öljypäästöjen ehkäiseminen	195
2 a luku	Haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtäminen sekä polttoaineen toimittaminen aluksesta toiseen	195
3 luku	Aluksista aiheutuvien haitallisten nestemäisten aineiden päästöjen ehkäiseminen	196
4 luku	Aluksista aiheutuvien käymäläjätevesipäästöjen ehkäiseminen	197
5 luku	Aluksista aiheutuvien kiinteän jätteen päästöjen ehkäiseminen	198
6 luku	Aluksista aiheutuvan ilman pilaantumisen ehkäiseminen	199
7 luku	Jätteiden vastaanotto satamassa	201
8 luku	Jätteiden jättäminen satamaan	202
9 luku	Erinäiset säännökset	202

3 VESIKULKUVÄYLÄT JA NIILLÄ LIIKKUMINEN

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n määräys: Viitoitusjärjestelmä ja merenkulun turvalaitteet	203
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n ohje: Ilmajohtojen sekä kaapeleiden ja putkijohtojen asettaminen vesialueella	209
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n määräys: Vesiliikenne kanavilla ja avattavien siltojen kautta	218
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n määräys: Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen	219
Liikenneviraston ohjeet vesistön ylittävien siltojen aukkomitoista 42/2017 (31.10.2017) ..	226
Laki Suomen aluevesien rajoista 18.8.1956/463	229
Asetus Suomen aluevesien rajoista annetun lain soveltamisesta 31.7.1995/993	230
Valtioneuvoston asetus rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä 19.10.2006/901	233
Tullilaki 29.4.2016/304	235
1 luku Yleiset säännökset	235
2 luku Toimivaltaiset viranomaiset ja niiden tehtävät	236
3 luku Toimivaltuudet tullitoimenpiteen suorittamiseksi	237
4 luku Voiman käyttö	240
5 luku Tullin muut toimivaltuudet	241
6 luku Menettely toimivaltuuksia käytettäessä	242
7 luku Tullittomuus	243
8 luku Tulliselvitys	244
9 luku Tulliverotuksen toimittaminen	245
10 luku Tullivelan kantaminen	246
11 luku Tullivelan perintä	247
12 luku Tullihuutokauppa, tavarahan myynti, luovutus ja hävittäminen	248
13 luku Muutoksenhaku	249
14 luku Seuraamukset	251
15 luku Erinäiset säännökset	253
16 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	254
Aluevalvontalaki 18.8.2000/755; otteita	255
3 luku Tutkimustoiminnan luvanvaraisuus	255
4 luku Suoja-alueet ja niillä noudatettavat erityisrajoitukset	255
6 luku Aluevalvontaviranomaiset, niiden tehtävät ja toimivalta	255
7 luku Erinäiset säännökset	259
Valtioneuvoston asetus suoja-alueista 14.12.2000/1125	260
Vesilaki 27.5.2011/587; otteita	262
1 luku Yleiset säännökset	262
2 luku Yleiset oikeudet, velvollisuudet ja rajoitukset	263
3 luku Luvanvaraiset vesitaloushankkeet	264
10 luku Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet	264

4 KALASTUS

Kalastuslaki 10.4.2015/379; otteita	267
1 luku Yleiset säännökset	267
2 luku Kalastusoikeus ja erityiset kalastukseen oikeuttavat luvat	268
5 luku Pyynnin järjestäminen	271
6 luku Kalastuksen ohjaus ja rajoittaminen	272
7 luku Vaelluskalat ja kalan kulun turvaaminen	276
9 luku Kalatalouden edistäminen ja rahoitus	278
12 luku Valvonta ja seuraamukset	279
13 luku Erinäiset säännökset	284
14 luku Muutoksenhaku	284
15 luku Voimaantulo	285
Valtioneuvoston asetus kalastuksesta 26.11.2015/1360; otteita	287
1 luku Saalista koskevat säännökset	287
2 luku Pyydyksiä koskevat yleiset säännökset	289
3 luku Vaelluskaloja koskevat säännökset	289
Valtioneuvoston asetus vapaa-ajankalastuksen saalisilmoituksesta 5.12.2024/716	290
Asetus kalanpyydyksissä käytettävistä valomerkeistä 16.7.1954/338	297

5 MUUTA VENEILIJÄLLE HYÖDYLLISTÄ TIETOA

Imutyhjennyspaikat	299
Roope-palvelut	311
Viranomaisten ja veneilyjärjestöjen yhteystietoja	328
Veneilyä koskevia lupia, todistuksia ja julkaisuja	331

Asiahakemisto..... 333

Liitteet

Hätämerkit ja viestilippu A (SopS 30/1977)	340
Aluevesirajakartta	341

ESIPUHE

Vesiliikenteen säädökset -teos on kattava tietopaketti kaikille veneilijöille. Teos sisältää keskeisen vesilläliikkujia koskevan lainsäädännön ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien lainsäädäntöä täsmentävät määräykset. Lisäksi kirjasta löytyy muuta veneilijälle hyödyllistä tietoa.

Kirjassa on huomioitu edellisen painoksen ilmestymisen jälkeen tulleet lakimuutokset. Valtion aluehallinnon uudistukseen liittyen muutoksia on tullut muun muassa vesilakiin ja kalastuslakiin, ja kirjaan on lisätty valtioneuvoston asetus vapaa-ajankalastuksen saalisilmoituksesta. Lisäksi vesikulkuneuvon rekisteröinnistä on annettu uusi Traficomien määräys.

Kirjasta löytyy aiempien vuosien tapaan tärkeimpien viranomaisten ja veneilyjärjestöjen yhteystiedot, luettelo Pidä Saaristo Siistinä ry:n ylläpitämistä palvelupisteistä ja septitankkien imutyhjennyspaikkojen listaus. Imutyhjennyspaikkalistauksen yhteyteen on lisätty tieto pilssityhjennysmahdollisuudesta.

Kiitämme kaikkia kirjan tekemisessä avustaneita tahoja yhteistyöstä. Otamme mielellämme kirjan lukijoilta vastaan palautetta ja kehitysehdotuksia, jotta voimme kehittää kirjan tulevia painoksia vastaamaan käyttäjien tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla.

Edilex Lakitieto Oy

Anna palautetta kirjasta:

toimitus.edilex.kustannus@almamedia.fi

Asiakaspalvelu:

puh. 010 665 2477

asiakaspalvelu.lakitieto@edilex.fi

lakitieto.edilex.fi